

**Leeringhe Van Den H. Jacobvs Apostel, Raekende De
Heylighe Olye der Sieken, Ofte Het H. Olyssel**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1661

§. 3. Het Derde Deel. Wort bewesen dat de gave der ghesontmaeckinghen niet terstont vervallen is, ofte over meer dan verthien hondert jaren opghedouden is.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71423](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71423)

van Siloë is gheweest een voorbeeldinghe des
Doops, alsoo de Salvinghe by den H. Marcus is ge-
weest / eene voorbeeldinghe des H. Olyffels.

§. 3.

HET DERDE DEEL.

Wort bewesen dat de gave der ghesontmaec-
kinghen niet terstont vervallen is, ofte
over meer dan veerthien hondert jaren op-
gehouden is.

Partije soude gheerne met Schifture bevestigen
datter gheene miraeckelen meer en gheschie-
den / ende laet haer voorszact / dat die plaetse
Pauli tot haer voozdeel is 1. Cor. 13. 8. Daer den
H. Apostel seyt: De liefde en vergaet nimmermeer,
'tzy de Prophetien te niete gedaen worden, 'tzy de talen
ophouden &c.

Deze plaetse en doet toch niet een hapsken ter
saecke om te bewyfen dat de mirakelen ophou-
den / want

Ten eersten, ghenomen ick toetsende dat de Pro-
phetien, ende talen vergaen syn / hier upt en volght
niet dat daerom oock de gave der ghesontmaeckinge,
met alle andere mirakels / vergaen is.

Ten tweeden: ick bevinde dat Partije, hier den
echtighen Griekeschen text / gantschelijck ver-
dzaept / en verbalscht heeft: want den Griekes-
chen ordinarijen text / noch d'oversettinghe van
Erasmus Rotterdamus, noch die van Arias Montanus,
noch die van den H. Hieronymus, en segghen niet/
soo als den Dordrechtischen Bijbel heeft: 'tzy
Prophetien, sy sullen te niete ghedaen worden, 'tzy
talen, sy sullen ophouden: den echtighen ende wa-
rachtigen Tex heeft: 'tzy dat de Prophetien te

niete ghedaen worden, 'tzy dat de talen ophouden, de liefde en vergaet nimmermeer: In dier voeghen dat den H. Paulus niet absolutelijck en seyt dat de Prophetien, ende talen sullen vergaen; maer alwaert saecken dat de selve verginghen / ende te niete gedaen wierden / dat de liefde al even wel blyven sal: ende daerom en deught mede de bemerkingsghe niet van den selven Dordrechtchen Bijbel Num. 23. de welke aldus luyt: op die woorden 'tzy talen sy sullen ophouden, namelijk, seyt hy / soo in dit leven, als die gavesal ophouden, ghelijck nae de tijden der Apostelen gheschiet is: Want dat is onwaersachtigh dat sy ophouden is.

Ten tweeden meent Partije dat de plaetse I. Corinth. 14.22. tot haer voordeel is: daer den H. Paulus seyt: soo dan, de vrende talen sijn tot een teeken, niet den ghenen die ghelooven, maer den ongelooigen: Dese plaetse en doet mede niet een sier ter saecke om te berhoonen dat alle de mirakelen / jae oock de Talen ophouden / want / ghemerckt Paulus hier seght / dat de Talen sijn vooz de Ongheloovighe, en datter nu ter tijdt noch menighe hondert dupsent Ongheloovinghe, ende Heydenen, en Turcken, en Ioden, de heele werelt dooz / woorden ghevonden / aen de welke ofte het Evangelie verkondicht wort / of kan verkondicht worden / soo sijn van de Talen ende andere mirakelen noodich vooz die ongheloovighe; Ergo / volghens t'segghen Pauli soo en konnen sy terstont nae de tijden der Apostelen niet vergaen sijn / maer moeten dueren / soo anck als men Ongheloovighe vint. Want de talen sijn vooz de ongheloovige, in t'ghemeyn / oversulcx niet alleen vooz die van de eerste tijden / maer oock vooz die van de onse: Soo nochtans / dat niet alle de verkondighers des Evangeliums daer mede moeten begaest sijn (want dat en gheschiedde oock selfs niet ten tijde van Paulus) maer sommighe / dien het Godt belieft de selve te gheven / ghelijck hy oock metter daet aen sommighe niter tijdt inde Indische

Indische landen ghedaen heeft.

Der halven / soo is de Schryfture gantschelijck
aen Partije dies-aengaende contrarie / want heeft
Christus niet openlijck gheseyt *Marci 16. v. 17.*
Den ghenen die ghelooft sullen hebben, sullen dese te-
kenen volgen: In mijnen name sullen sy duyvelen uyt-
werpen, met nieuwe talen sullen sy spreken, ende soo
voorts. Ofte dit wort gheseyt van alle Gheloo-
vighe / ofte alleen van die van dien tijden? seght
ghy dat het alleen wort gheseyt van de eerste
Christenen / die of ten tijde / of terstont nae de tij-
den der Apostelen syn gheweest? Ich en kan dat
in dese woorden niet vinden / maer heel contrarie /
want Christus spzeect in 't ghemeyn van alle de
ghene die sullen ghelooven. Seght ghy dat het
oock moet verstaen worden vande volghende ge-
loovighe? soo duert dan die belofte Christi nu noch
ter tijt; ergo soo en is het uytwerpen der duyvelen,
het spreken met vrende talen, het opnemen van slan-
ghen, ende ghenesen der krancken, niet opgehouden
terstont nae de tijden van de Apostelen / maer
volghen nu oock de gheloovighe van onse tijden;
vervolghens is het onwaerachtich dat Ioannes
Calvyn seyt dat de gave der mirakelen alleenlijck was
voor den tijdt der Apostelen, ende dat sy terstont is
vervallen.

Voordets. Wy soo verre wy willen nennemen
't ghene den Bijbel van Geneven seyt: dat de gave der
ghesontmakinghe over meer dan veerthien hondert jaren
is opgehouden: Soo sullen wy dan moeten seg-
ghen / dat den H. Augustinus gheloghen heeft / als
hy in een Capittel alken / dat is in het 8. Capittel
van het 22. boeck vande Stadt Godts, over de dertich
mirakuleuse ghesontmakinghen verhaelt / waer
van hy sommighe ghetuyghe vooz de ooghen ge-
sien 't hebben. Wy sullen Ambrosium van valschept
moeten beschuldighen als hy *Libro 7. epistola 55.*
alias *Sermone de SS. Vitale, & Agricola* miraeckelen
verhaelt die hy selve ghesien heeft. Desghelicke
sullen

vooz leughenaers / ende valschaerts moeten passeren den H. Gregorius Naziazenus *orat. 3. in Iulian.* Den H. Hieronymus *adversus vigilant.* Den H. Gregorius Turonensis, die een heel boeck van mirakelen / ontrent / ofte 't zynen tyde gheschiedt / heeft gheschreven / den H. Gregorius Magnus deurgaens in syne schriften. Eusebius *Lib. 6. cap. 6.* Theodoretus *Libro 5. Cap. 21.* ende hondert andere soo Vaders / als andere Schryvers : Maer dese allegaer te doen passeren vooz valschaerts / en leugenaers / is gantschelyck onredelyck / ende ongherymt / ergo 't is gantschelyck onredelyck / ende ongherymt te segghen / dat de mirakelen, namentlyck der ghesontmaeckinghe over meer dan veerthien hondert jaeren sijn opgehouden.

Woch / alhoewel wydit noch altemael een Partije (teghen het alghemeyn gheboelen / ende ooghblyckelycke ghetuyghenissen van de heele wereldt) toestemden ; soo en kan sy het minste niet winnen teghen het H. Olyffel. want gemercht wy/boven, haer overtuyghyt hebben / dat de Salvinghe met Olye, van de welcke den H. Iacobus hier spreekt / niet en is gheweest enckelyck eene gave van mirakulose ghesontmakinghe ; alhoewel van alle de mirakelen ophielden / soo soude even wel de selve Salvinghe noch hedensdaechs moete dueren / want sy en woxt geensins gheselt in 'tghetal der Mirakelen, maer wel der waerachtighe, ende oprechte Sacramenten : maer de oprechte Sacramenten Christi, moeten dueren soo lanck als de kercke Christi duert / ergo het H. Olyffel moet mede dueren soo lanck als de kercke : Nu ist seker dat de poorten der hellen tegen de kercke Christi noyt pers en sullen vermoghen : ergo schoon onse Partije, nu onse Salvinghe spottelyck noemt / eene Besmoutinge, soo als Everaet Schuyt doet *Pag. 116.* nu eene stinckende olye, dan eene besmeeringhe met vet, nu eene Grouwelycke olye ghelyck Calvin doet *Lib. 4. In-stit. Cap. 19.* ende dat sy alle ander ghewelt doet / om

om de selve te niere te doen/ soo en sullen de Poor-
 ten der hellen mede teghen het H. Sacrament des, O-
 lyffels niet vermoghen: wensche alleenlyck dat
 den goeden Godt / de gemoederen van onse Par-
 tije inwendichlyck met de H. Olype des H. Geests
 wil souden / de welke haer mach versachten om
 den hals te bupghen onder het waerachtich jock
 Christi, het weck soeter is als olype. Amen.

Vidit & approb. G. Voochts.

